
Házunk tájáról

Ülésezett az MVGYOSZ vezetősége

2019. december 12-én megtartotta a múlt év utolsó elnökségi ülését a vezetőség. Az elnök, a gazdasági vezető és a szakmai vezető beszámolója után, amelyeket előzetesen már megismerhettek az elnökségi tagok, az elnök beszámolt a felújítás jelenlegi helyzetéről. A felmerült költségeket az elnökség jóváhagyta.

Dr. Verdes Zsuzsanna elmondta, hogy minden tagegyesületnél lefolytatták az ellenőrzést. Kevés helyen találtak hiányosságokat. Az EET ülésen összegezni fogják a tapasztalatokat és ennek figyelembe vételével módosítják a szakmai működés szempontjainak pontozását.

Dr. Nagy Sándor beszámolt a költözéssel járó humánerőforrás átcsoportosításról. A szövetség 26 fő megváltozott munkaképességű munkavállalóra kapott támogatást a 2020-as évre (ugyanennyit kapott 2019-ben is). 2020. január 1-jétől jelenleg a szövetség finanszírozza a Távszem projektet, de csekély változtatásokkal a Távszem is és a többi szolgáltatás is zökkenőmentesen működik a költözés ellenére.

Dr. Nagyné Berke Mónika számolt be a költözés jelenlegi állapotáról, valamint arról, hogy a tervek szerint hogyan néz majd ki a felújított székház és szolgáltatóközpont. A székház eredeti állapotát nyeri vissza, míg a szolgáltatás egy külön épületben valósul meg. Így a Sipeki kastély, mint műemlék épület, eredeti állapotában pompázhat a felújítás után.

A Távszemről szintén Nagyné Berke Mónika tájékoztatta az elnökség tagjait. Január végéig a Távszem mentorok munkaviszonyát meghosszabbították. December 16-án került sor a projektzáró rendezvényre. A második körös iPhone készülékek beszerzése és átadása a tagegyesületek részére szintén befejeződött. A szakmai elszámolás folyamatban van, március 31-ig pedig a projekt teljes lezárása megtörténik. Készült kisfilm a Távszemről, mert az EMMI és az unió is mintaprojektjeül választotta a szolgáltatást.

Ezt követően Angyal Gábor szakmai vezető előterjesztése alapján a továbbiakban az MVGYOSZ egyetlen használt logója a jelenlegi logó, amelyet a 2018-ban elkészített MVGYOSZ arculati kézikönyv is tartalmaz, valamint a logónak a szakmai rendezvények piktogramjaival kiegészített változatai, minden korábbi logó használata megszűnik.

Dr. Nagy Sándor tájékoztatta az elnökséget, hogy az alapszabály módosítását a bíróság elfogadta.

A következő ülést már a 2020-as évben tartja a vezetőség!

Sztakó Krisztina

Elnöki beszámoló a 2019. augusztus 21. és december 12. között végzett munkáról

A KÖFOP Monitoring Bizottság OFT által delegált tagjaként az INFOALAP bevonásával véleményeztük a társadalmi vitára bocsátott „Az állampolgári ügyintézés lehetőségeinek szélesítése” című új kiemelt felhívást.

Levélben kerestem meg dr. Roska Botond professzor urat azzal, hogy tartson előadást a szövetségben az általa kifejlesztett, a látást javító eljárás helyzetéről, várható eredményéről.

A genfi székhelyű Accessible Books Consortium, röviden ABC (Akadálymentesen Hozzáférhető Könyvekért Konzorcium) a Szellemi Tulajdon Világszervezete (WIPO) által vezetett szervezet azzal kereste meg a szövetséget, hogy működjünk együtt. Az ABC célja, hogy minél nagyobb számban váljanak elérhetővé az akadálymentesen hozzáférhető könyvek a vakok, gyengénlátók és az olvasásban egyéb okból korlátozott személyek számára. (A konzorcium tagja – többek között – a WBU is.)

Az ABC, illetve tagjai által kezelt gyűjteményekben kb. 510000 akadálymentesen hozzáférhető mű érhető el 76 nyelven, valamint több mint 5000 kotta.

- A konzorciumhoz való csatlakozás révén a feljogosított szervezetek
- ingyenesen bővíthetik további digitális formátumú művekkel saját gyűjteményeiket
  - nagyobb választékot tudnak biztosítani saját tagjaik/olvasóik számára, különböző nyelveken
  - fel tudják venni a kapcsolatot egyéb, a Marrakeshi megállapodásnak megfelelően működő nemzetközi partnerekkel és tőlük könyvekhez tudnak jutni
  - elegendő egyetlen szerződés alapján a nemzetközi cseréket lebonyolítani, nem szükséges minden egyes feljogosított szervezettel egyedi megállapodásokat aláírni.

Válaszlevelünkben jeleztük az együttműködési szándékunkat.

Már több, mint két éve hatályban van a Magyar Nemzeti Bank fogyatékos ügyfelekkel kapcsolatos bánásmódról szóló 4/2017. (III.13.) számú ajánlása. Minthogy a bankok látássérült ügyfelei azóta is folyamatosan jelzik az ügyintézésük során szerzett pozitív, gyakran viszont negatív tapasztalataikat, ezért azt gondoltuk, ideje összegyűjteni, illetve megosztani ezeket mindazon szervezetekkel, amelyek együttműködhetnek, illetve segítséget nyújthatnak az esetleges rossz gyakorlatok megváltoztatásában, ezáltal a helyzet javításában. Ezzel kerestük meg az MNB elnökét. Levelünkben felvázolt problémákkal kapcsolatosan a Fogyasztóvédelmi Igazgatóság felveszi a kapcsolatot a Magyar Bankszövetséggel és az ősz folyamán egy találkozót szervez, melyen személyesen lesz lehetőség a felmerült kérdések megvitatására. Beszámolóm megírásáig erre nem került sor.

Csatlakoztunk az EDF kezdeményezéséhez, amelyben a jelenlegi 48 óra helyett maximum 2 órára csökkentené a mozgáskorlátozott emberek előzetes bejelentési kötelezettségét a vasúti utazás során. Az EDF nyílt levelének az a célja, hogy az európai vezetők támogassák, ne pedig gátolják az Európai Parlament által már megtárgyalt javaslatot, amely a fogyatékos emberek jogait szem előtt tartva maximum 2 órára csökkentené az előzetes bejelentési határidőt.

Munkatársaink, Ollé Attila nemzetközi referens és Németh Orsolya akadálymentesítési szakértő, az Európai Vakok Szövetsége (EBU) és az Európai Fogyatékosügyi Fórum (EDF) felkérésére, a Külgazdasági és Külügyminisztérium támogatásával 2019. szeptember 10-én részt vettek az ITU Telecom World 2019 globális távközlési konferenciának az önvezető autók Turing Tesztjével, illetve a Mesterséges Intelligenciának a Közúti közlekedésben történő alkalmazására vonatkozó Világszabvány szükségességével foglalkozó szekcióján.

A Budapesten tartózkodó Joel Snyder Ph.D. nyitott előadást tartott az MVGYOSZ és az AKKU Egyesület szervezésében az audionarrációról, kulturális akadálymentesítésről és saját, 38 évnyi szakmai tapasztalatairól. Ezt követően az amerikai Audionarrációs Társaság (Audio Description Associates, LLC) elnöke szakmai kerekasztal beszélgetésen osztotta meg szakmai tudását a szakma képviselőivel.

Részt vettünk az Országos Rendőrfőkapitányság és a fogyatékosokkal élő emberek érdekképviselői szervei között folyó egyeztetésen. A megbeszélést az AOSZ kezdeményezte a parkolási igazolványok használatával kapcsolatosan foganatosított rendőrségi intézkedések jogszerűségéről.

A tárgyalás témái voltak:

- a területtel kapcsolatos jelenlegi szabályozás és annak módosítási lehetőségeinek feltérképezése
- javaslattétel a rendvédelmi dolgozók szemléletformálásával kapcsolatban.

Levélben fordultunk a Budapesti Ügyvédi Kamara elnökéhez, amelyben kértük közbenjárását annak érdekében, hogy – ha már a mobil applikáció, illetve a telepíthető jogkódex nem akadálymentes – legalább a mobil.jogkódex.hu portál esetében kerüljenek elvégzésre azok a módosítások, javítások, melyek révén az oldal akadálymentes használata a látássérült felhasználók számára lehetővé válik.

A Nemzeti Programbizottság tagjaként részt vettünk a soron következő ülésen.

A MÁV, Magyar Államvasutak Zrt. szeptember 25-26-án Vasúti építészeti és magasépítményi napok néven konferenciát rendezett Miskolcon a témával érintett munkavállalói részére. A rendezvény célja, hogy alkalmat biztosítson az együttgondolkodásra a vasútállomások építészeti fejlesztésében és üzemeltetésében, illetve lehetőséget ad a befejezett projektek értékelésére, a folyamatban lévő munkák bemutatására, továbbá a vasúti építészet előtt álló jelentősebb feladatok megismertetésére.

Felkérést kaptunk arra, hogy tartsunk előadást a látássérült emberek által legfontosabbnak tartott, a vasúti közlekedést és annak akadálymentesítését érintő témákról, amelynek Németh Orsolya munkatársam tett eleget.

Szakmai megbeszélésre hívtuk össze az Egyesületi Elnökök Tanácsát (EET). A résztvevők egységesen arra az állásfoglalásra jutottak, hogy a jövőben az érzékenyítő programokat szemléletformáló programoknak nevezzük. Célunk ugyanis az, hogy szemléletében alakuljon a társadalom. Fogadják el jogunkat az önrendelkezésre, érvényesüljön a „Semmit rólunk, nélkülünk!” elv, valósuljon meg az egyetemes tervezés elve, stb.

Munkatársaim részt vettek a Pesti Magyar Színház által szervezett az „Akadálymentesítés az előadó-művészet területein II.” elnevezéssel tartott szakmai konferencián. A rendezvény célja egy olyan széles körű szakmai fórum megteremtése, amelyen a téma szakemberei, érdekeltjei a tapasztalatcsere mellett megvitathatják a fogyatékkal élők hozzáférési lehetőségeit a színházi és egyéb előadó-művészeti produkciókhoz, a speciális igénnyel jelentkezők problémáinak megoldásait, az akadálymentesítési kötelezettségek aktualitásait, az audionarrációs és a jelnyelvi tolmácsolás fejlesztési lehetőségeit ezen a területen.

Megtartottuk a fehérbot nemzetközi napja rendezvényünket a szövetségben. Fókuszban az integráltan tanulók helyzete volt. Beszámoltunk az MVGYOSZ látássérült diákokat segítő „A jövő kilátásai” című projektjének legfrissebb fejleményeiről. Kiállítást szerveztünk, amely a vak és gyengénlátó diákok oktatását segítő izgalmas és különleges eszközök tárházába engedett betekintést és adott tippeket diákoknak, szülőknél, pedagógusoknak és döntéshozóknak egy befogadóbb oktatási környezet megvalósításához. Emellett, hagyományainkhoz híven, azon személyek kitüntetése sem maradt el, akik az elmúlt években a látássérült emberek társadalmi integrációját kiemelkedő munkájukkal támogatták. Végezetül ismertettük a tanulmányi pályázat nyertesinek névsorát, akik átvették az elnyert laptopjaikat és tablettjeiket.

A szövetség jogtanácsosa képviselte az MVGYOSZ-t az OFT soron következő ülésén, melynek témái voltak:

- Tájékoztató a koragyermekkori intervenció ágazatközi fejlesztése című kiemelt projektről

- Az Országos Fogyatékosügy Program végrehajtása 2019-2021. évekre vonatkozó intézkedési tervének megvitatása

- OFT delegálás az Intézményi Férőhelykiváltást Koordináló Országos Testületbe (IFKKOT)

- Az OFT társelnökének megválasztása

- Az OFT új ügyrendjének elfogadása

Az OFT társelnökévé a testület dr. Nagy Sándort, az MVGYOSZ elnökét választotta meg.

Németh Orsolya munkatársam képviselte a szövetséget a Romániai Magyar Nemlátók Egyesülete által szervezett egész napos eseményen, amely 2019. október 15-én, a látássérültek világnapján – a fehérbot nemzetközi napján volt megtartva Székelyudvarhelyen.

A szövetség szakmai vezetője képviselte az MVGYOSZ-t a Magyar Nemzeti Múzeum Múzeumkertjében megvalósuló tapintható modellszobor avatásán, majd az azt követően Debreczeni-Droppán Béla történész által tartott múzeumkerti sétán.

A fehérbot nemzetközi napján ünnepelte a Vajdasági Vakok Szövetsége fennállásának 70. évfordulóját. Az Újvidéken szervezett október 15-i ünnepséget megtisztelte jelenlétével Szerbia szociális minisztere, a Szerbiai Vakok Szövetségének elnöke, a Boszniai Vakok Könyvtárának vezetője és a Magyar Vakok és Gyengénlátók Országos Szövetségének elnöke és munkatársai.

A parlament támogatta az MVGYOSZ kezdeményezését az ingatlan-nyilvántartásról szóló 1997. évi CXLI. törvény 33. § (3) bekezdésének módosí-

tására. Javaslataink arra irányult, hogy az írásra és/vagy olvasásra képtelen személyek (ide sorolódnak a vakok is) ne csak közjegyzői okirati formában tehessenek nyilatkozatot, illetve köthessenek szerződést ingatlan átruházására vonatkozóan. A 2019. évi LXXXII. törvénnyel elfogadott módosítást követően 2020. január 1-je után a látási fogyatékossgal élő szerződő felek eldönthetik, hogy az ingatlanokkal kapcsolatos jogügyleteiket közokiratba foglalják, vagy megbízják az általuk kiválasztott ügyvéd munkájában.

A Nemzeti Betegforum 2019 végén felmérést készít a betegszervezetek/érdekképviseletek helyzetéről, valamint az őket érintő problémákról. A szövetség is felkérést kapott egy közös problématerkép összeállítására.

Kezdeményeztük a közforgalmú személyszállítási utazási kedvezményekről szóló 85/2007. (IV. 25.) Kormányrendelet módosítását a 8. § (1) bekezdésével összefüggésben.

A szövetség jogtanácsosa képviselte az MGVYOSZ-t az Emberi Jogi Munkacsoport Fogyatékossgal Élők Jogaiért Felelős Tematikus Munkacsoportja soron következő ülésén, amelynek témái voltak:

1. Az Országos Fogyatékossgügyi Program 2019-2022. évekre vonatkozó intézkedési tervének ismertetése

2. A fogyatékos gyermekek jogainak érvényesülése a köznevelési törvény közelmúltban történt módosításával összefüggésben

Az Intézményi Férőhely Kiváltást Koordináló Országos Testületbe (IFK-KOT) az OFT Puskás Anett munkatársunkat delegálta.

A Magyar Vakok és Gyengénlátók Országos Szövetsége oktatási témában kerekasztal megbeszélést szervezett 2019. november 12-én a szövetség székházában. A megbeszélés célja a fogyatékos, halmozottan fogyatékos gyermekeket, tanulókat a köznevelés, közoktatás, illetve felsőoktatás területén érintő problémák feltárása és megoldási javaslatok megfogalmazása. Ez alkalommal elsősorban a jogi szabályozásbeli kérdésekre, anomáliákra helyeznénk a hangsúlyt, mivel – szándékaink szerint – észrevételeinkkel, esetleges jogszabály-módosítási javaslatainkkal a területért felelős Emberi Erőforrások Minisztériumát keressük majd meg. Természetesen sort kerítünk a jogszabály felülvizsgálatot nem igénylő kérdésekre, problémák megvitatására is. A megbeszélés résztvevői voltak: A jövő kilátásai projekt munkatársai, a Vakok Iskolája, a Gyengénlátók Iskolája és a SVOE képviselői.

Az Ausztriai Vakokat és Gyengénlátókat Segítő Egyesület (Hilfsgemeinschaft der Blinden und Sehschwachen Österreichs) elnöke és projektmenedzsere kezdeményezésére megbeszélést tartottunk székház-

zunkban, amelynek legfőbb témája az utazási kedvezmények igénybevételi lehetősége volt külföldi látássérült utasok részére.

Nyitrai Zsolt miniszterelnöki megbízott úr kezdeményezésére tárgyalásokat folytattunk a Broadway Event Kft-vel, amely 60 db jegyet ajánlott fel az MVGYOSZ tagságának, akik közül 20 fő részvételével egy személyes találkozóra is mód volt Andrea Bocellivel a koncert előtt.

Óriási érdeklődés mellett megtartotta előadását prof. dr. Roska Botond, az általa kifejlesztett, a látást javító eljárás helyzetéről, várható eredményéről. Az előadás végén Braille-émlékéremmel ismerte el a szövetség a professor úr munkásságát.

Egyeztető megbeszélésen vettem részt a Vakok Iskolájában. Témája a szakképzésben részt vevő, halmozottan fogyatékossgal élő látássérült tanulók iskolai tanulmányainak befejezése utáni helyzetének rendezése volt. A tanácskozáson az iskola igazgatója, a VÁI megbízott igazgatója, és a VGYKE elnöke vettek részt.

A Magyar Egészség-gazdaságtani Társaság (META) meghívására részt vettünk „A betegszervezetek értéke és helye a hazai egészségügyi rendszerben” című, egynapos konferencián. A konferencia célja az együttműködés javítása és elősegítése a betegszervezetek és az egészségügyi döntéshozók között.

Az új EBU elnök és EBU elnökség megválasztása után, az új EBU-EU-s Közvetítőbizottság tagjaira jelöléseket kértek a tagszervezetektől. Az MVGYOSZ ismételten dr. Ozvári-Lukács Ádám alelnököt delegálta.

Fülöp Attila szociális ügyekért felelős államtitkár úr köszönettel és örömmel elfogadta a Távszem projekt záróeseményére szóló meghívást, amelyre december 16-án kerül sor.

dr. Nagy Sándor elnök

A szakmai vezető beszámolója a 2019. augusztus 22. és december 11. között végzett munkáról

Szolgáltatási centrum

Hangoskönyv kölcsönzés

A Szolgáltatási centrum vezető tájékoztatása alapján az online hangoskönyv kölcsönzési lehetőség nem csökkentette jelentős mértékben a fizikai adathordozón történő kölcsönzések számát. Ez azt jelenti, hogy

jelenleg összességében sokkal többen hallgatnak hangoskönyvet, mint 2018-ban. Az applikáció frissítése iOS és Android rendszerhez kapcsolódóan is megtörtént. Az iPhone készülékeknél fellépő hibajelenség oka nem az alkalmazásban, hanem az iOS 13 rendszerfrissítés során keletkezett hibából adódik. A pendrive-on történő kölcsönzés még mindig nem vehető igénybe. Ennek oka, hogy a jelenlegi könyvkölcsönzést nyilvántartó program kizárólag egyedileg felleltározott, fizikai adathordozók kölcsönzésének nyilvántartására alkalmas. A pendrive-os kölcsönzés módszere pedig a változó tartalmú adathordozó használata, vagyis a pendrive, mint adatszállító eszköz jelenik meg, a felírt fájlok pedig nem vehetők leltárba. A tevékenység végzéséhez vagy külföldről kell importálni és honosítani programot, vagy sajátot kell fejleszteni. A CD-n tárolt hangoskönyvekből egy-egy példányt a Romániai Magyar Nemlátók Egyesületének ajándékoz az MVGYOSZ. Ezért az állomány leválogatása és listázása megtörtént. A csökkentett példányszám nem okoz majd fennakadást a kölcsönzés során, mivel a hatályos kölcsönzési szabályzat – amely szerint egy kölcsönzés alkalmával 9 mű kölcsönözhető 90 nap időtartamra – jövőre egy új ÁSZF váltja fel, melyben a kölcsönzés időtartama a normál könyvtári kölcsönzéshez hasonlóan 6 hétre módosul, a kölcsönözhető művek száma pedig 4-re korlátozódik. Így lerövidül a hosszas várakozás adott könyv esetében. Javasoltam, hogy a jelenlegi DVD tokos tárolást cseréljük le papírtokokra, ezzel csökkentve a tárolás helyigényét, illetve így a vaskazettás szállítást lecserélhetjük a többször felhasználható műanyag borítékokra, amit – nem mellesleg – a posta házhoz tud szállítani, mivel a szabályzatnak megfelelően elfér a levélszekrényben.

Braille-könyv kölcsönzés

A Braille-könyvek kölcsönzésében is változások lesznek. A tárolt állomány csökkentése céljából selejtezést rendeltem el. A selejtezés fő irányelvei: azon művek esetében, amelyekből több mint 1 példány kölcsönözhető, csak egy maradhat. Azokat a műveket, amelyek kölcsönzése 10 évre visszamenően nem igazolható, ki kell selejtezni. Ezek alól a szabályok alól kivételt képeznek azok a művek, amelyek (keménykötésű művek esetében) egy kötetnyi, spirálgerinces kötetek esetében 2 kötetnyi helynél többet nem foglalnak el, illetve azok, amelyekre folyamatosan nagy az igény. Minden nyomtatási típusból (kézzel írott, ritka soros, sűrű soros, írógéppel készített, lemezzel nyomott, 144 rövidírással készült) egy művet a szervezeti kulturá-

lis emlékek közé, megőrzésre el kell tenni. A selejtezett műveket a katalógusból törölni nem szabad, kölcsönzési igény esetén, a raktáron nem szereplő műveket újra tudjuk nyomtatni.

Segédeszköz értékesítés

A bolti készlet feltöltését 2020 januárjáig részlegesen korlátoztuk. A fellelhető árucikkekre kedvezményes kiárusítást hirdettünk. Az intézkedések célja a készlet minél nagyobb mértékű kiürítése, elősegítve ezzel a költözés zökkenőmentesebb lebonyolítását.

Segédeszköz szervizelés

A fehérbotok térítésmentes javítása mellett a Braille-írógépek szervizelése is elérhető már az MVGYOSZ szolgáltatásai között. A szervizelés kapcsán felmerülő munka díját nem kell megtéríteni, de ha a javításhoz alkatrész vásárlása szükséges, akkor az alkatrész árát ki kell fizetnie a szolgáltatást igénybevevő látássérültnek. Mindenki csak a saját maga által használt pontírógép szervizeltetését veheti igénybe munkadíj felszámítása nélkül. Senki sem teheti meg azt, hogy összeszed lepukkant pontírógépeket, majd ingyen megjavíttatja, aztán áruba bocsájtja azokat.

Vakvezető kutya használatának biztosítása

Az infrastruktúra állagmegóvó karbantartása folytatódik. A főépület tetőzetének felújítása (a szarufák és tetőlécek cseréje és lángmentesítése, párazáró fóliázás, a ragalja deszkázatának cseréje és felületkezelése, a felesleges olajkályha kémények elbontása, az ereszcatorna cseréje) jelen pillanatban is zajlik.

Az átadó tanfolyamok és az Utógondozási program bentlakást igénylő résztvevőit kiszolgáló mini apartmanok teljes felszerelése megtörtént, melyet ugyanaz az adományozó finanszírozott, amelyik a műtött kutyák felépülésének helyét kiszolgáló épületrész felszereléseit vásárolta. Az új bútorok és háztartási eszközök értéke mintegy 1.400.000 Ft. A tárgyalt időszakban 2 tenyészukától összesen 10 kölyökkutyánk született. Ezen felül kb. 1.000.000 Ft értékben vásárolunk (részben már vásároltunk) külföldi tenyésztőktől 5 szuka kölyökkutyát a célból, hogy a jövőben ne kelljen zsák-bamacskaszerűen kölyökkutyákat vásárolnunk, a saját tenyésztési programunk elegendő számban biztosíthasson majd vakvezetővé kiképzésre alkalmas egyedeket. 2019-ben nem tudjuk teljesíteni a kitűzött tervet, vagyis azt, hogy egy év alatt 16 kiképzett vakvezető kutyánk tehessen gazdájával sike-

res közlekedésbiztonsági vizsgát. Ennek oka az, hogy több ízben lépett vissza igénylő az átadó tanfolyam ideje alatt vagy a vizsga előtt, illetve van olyan igénylő is, aki egymást követően kétszer is sikertelenül vizsgázott.

Adaptáló csoport

A csoportban folyó munkavégzés monitorozása során egy olyan tevékenységre derült fény, ami jelentős mértékben lassította a Braille-nyomtatású anyagok előállítását. Ez az úgynevezett Braille-korrektúra folyamata. Ez azt takarja, hogy a Braille-nyomtatásra alkalmas fájlokat Braille-kijelzőn olvassák a korrektorok, majd az abban fellelt hibákról jegyzéket készítenek. A hibákat a jegyzék alapján javítja ki egy, a feladattal megbízott munkatárs. A probléma abban rejlik, hogy a Braille-nyomtatásra alkalmas fájlok alapjául szolgáló szöveges fájlok eredendően 100%-ban megegyeznek a síkírású nyomtatásban kiadott mű szövegével. (Ezeket a fájlokat jól látó személy készíti el úgy, hogy az egyik monitoron az eredeti könyv beszkenntelt változatát nézi, és a szöveges fájlban mindent az eredetinek megfelelően szerkeszt.) Az eredeti művek tartalmazhatnak sajtóhibákat, vagy nyomdahibákat, illetve a szerző művészi szabadsága az, hogy egy adott szót a helyesírási szabályoktól eltérően írjon le. A szerzői jogról rendelkező 1999. évi LXXVI. törvény 41. § (1f) bekezdése szerint: „A hozzáférhető formátumú példány előállításához és hozzáférhetővé tételéhez szükséges változtatások nem haladhatják meg a cél által indokolt mértéket”. A Braille-korrektorok pedig nem tudják, nem is tudhatják, hogy milyen okból került a mai helyesírási szabályoknak nem megfelelően írott szöveg, vagy elütés az adott tartalomba és így javítási szándékból módosítják a hibaként azonosított karaktereket. Ezért ezt a munkafolyamatot 2020-tól nem végzi senki.

Helyette egy minőségellenőrzési folyamat következhet, mely a kész termékek szűrőpróba szerű olvasásából és a fellelt hibák jegyzékbe foglalásából állhat. A hibás oldalakat cserélni kell majd, illetve minden Braille-könyv egyedi minőségi tanúsítványt kaphat, amiben egyfajta kolofon lesz és a minőségellenőrzésre vonatkozó adatok. Ezzel a módszerrel nagyon felgyorsulhat a Braille-könyvek előállítása.

Egyebek

Aktív részese voltam az NM Zrt. és az MVGYOSZ között zajlott több alkalmas egyeztetés sorozatnak. Az egyeztetés témája az volt, hogy miként lehet megvalósítani azt, hogy az MVGYOSZ érvényes arcképes igazolvánnyal rendelkező látássérült személyek érvényesíthessék az utazási kedvezmé-

nyüket akkor, ha a Nemzeti Elektronikus Jegyrendszer Program (NEJP) keretében bevezetésre kerül a Nemzeti Egységes Kártyarendszer (NEK) használata.

A Bonum TV élő adásában beszéltem a látássérülteket érintő kérdésekről a látássérültek világnapja alkalmából.

A Nemzeti Múzeum felújított kertjében létesített modellszobor avatásán képviseltem az MVGYOSZ-t. Áadtam az OrCam mintadarabját az importőrnek, mivel egy, a termék promotálása vonatkozásában minden jogot fenntartó disztribútor céggel szerződött, így már nem tarthattunk bemutatót az OrCam-re vonatkozóan.

Képviseltem az MVGYOSZ-t az INFOALAP fehérbot napi ünnepi eseményén.

Delegáltként vettem részt a Digitális Jólét Fórum aktuális rendezvényén.

A Human Dialoggal értékeltük a 2019-es év eddigi eredményeit, illetve felvázoltuk a jövő évi terveket, igényeinket.

A fogyatékosággal élők világnapján képviseltem az MVGYOSZ-t a parlament felsőházában (ahol az MVGYOSZ fennállásának 90. évfordulóját ünnepeltük anno).

Két témakörben tartottam előadást a LESEK konferencián.

Képviseltem az MVGYOSZ-t a Vakok és Gyengénlátók Békés Megyei Egyesülete ünnepi rendezvényén.

Végzem a Blind Shell Classic telefon honosításával járó tesztelést és fordítómunkát. A telefon magyar nyelvű változatának forgalombahozatala ügyében több ízben is ment ki írásbeli tájékoztatás, de egyik sem tartalmazott ígéretet, csak tervezett időpontot említettünk meg!

Angyal Gábor szakmai vezető

Elegendő az arcképes igazolvány a közlekedési kedvezmény érvényesítéséhez

Korábban több panasz érkezett a szövetséghez azzal kapcsolatban, hogy a Volánbusz járatain a közforgalmi személyszállítási utazási kedvezmény igazolására az MVGYOSZ arcképes igazolványát nem fogadják el olyan esetben, amikor a vakság fennállta nem egyértelműen bizonyított, illetve gyakran az igazolvány mellett egyéb iratot is kérnek ezen állapot igazolására.

Az egyik ilyen panasz kapcsán először az érintett – akkor még önállóan működő – Szabolcs Volán Zrt.-hez fordultunk. Megkeresésünkben részletesen kifejtettük a szövetség azon jogértelmezését, miszerint a 85/2007. (IV. 25.) kormányrendelet 8. § alapján az MVGYOSZ arcképes igazolványa önmagában is alkalmas a kedvezményre jogosultság tanúsítására, vagyis akik ezt kívánják felhasználni, azoknak nem kell egyéb körülményt bizonyítani, iratot csatolni, mint ahogy a Magyar Államkincstár által kiadott hatósági bizonyítvány mellett sincs erre szükség.

E megkeresésre érkezett válasz röviden csupán a buszvezetők képzésére vonatkozóan adott tájékoztatást, mely képzés – mint írták – az utazási igazolványokkal, utazási kedvezményekkel, a kedvezményre való jogosultság igazolásával kapcsolatos információkra is kiterjed.

Minthogy 2019. október 1-jétől a közlekedési központok közszolgáltatási tevékenységét jogutódként az egész ország területén a Volánbusz Zrt. látja el, ezért az újabb megkeresésünket már e szervezet elnök-vezérigazgatójának is megküldtük. Ebben részint tájékoztatást kértünk a Volánbusz Zrt. álláspontját illetően az utazási kedvezményre való jogosultság igazolhatóságával kapcsolatban, illetve felhívtuk a figyelmet arra, hogy ebben a kérdésben rendkívül fontos volna az egész ország területére vonatkozó egységes jogértelmezés, illetve jogalkalmazás kialakítása, továbbá a buszvezetők részére egységes képzési anyag kidolgozása.

A Volánbusz Zrt. Forgalmi és Kereskedelmi Igazgatósága 2019. november 29-én kelt válaszlevelében arról tájékoztatott, hogy a társaság járatain a 85/2007-IV.25 sz. közforgalmú személyszállítási utazási kedvezményekről szóló Korm. Rendelet szerint, a jogosultságát megfelelően igazoló vak személy és kísérője (1 fő) együtt utazás esetén helyközi autóbusz járaton 90%-os kedvezményű menetjegy igénybevételére jogosult, korlátlan számban. A kísérő személyazonosságát vizsgálni nem kell.

Az utazási kedvezmények az alábbi jogosultsági igazolások valamelyikének felmutatásával vehetők igénybe: a Magyar Vakok és Gyengénlátók Országos Szövetsége által kiadott, bélyeggel vagy bélyegzővel érvényesített arcképes igazolvány (a bélyegek, illetve bélyegzők lenyomata egyesületenként különböző lehet), vakok személyi járadékában részesülő személy az erről szóló igazolás bemutatásával, fogyatékosági támogatásban részesülő személy az ezt igazoló hatósági bizonyítvány bemutatásával.

Tehát amennyiben az érintett személy az MVGYOSZ által kiadott arcképes igazolvánnyal rendelkezik, jogosult a kedvezményre, a vakság tényét tovább vizsgálni nem kell, ilyen igazolást a buszvezető sem kérhet.

Tájékoztatott továbbá arról is, hogy folyamatban van egy országos rendelkezés kiadása a különféle fogyatékossgal élő személyek utazási igazolványainak használatával kapcsolatos jogosultságokról, kötelezettségekről és feladatokról.

E rendelkezés beszerzése érdekében szövetségünk később intézkedik majd.

Gulyásné dr. Bölkény Ágota

Nemzetközi hírek

WBU sajtóközlemény az emberi jogok világnapja alkalmából – 2019.12.10.

Az ENSZ közgyűlése 1948. december 10-én fogadta el az Emberi jogok egyetemes nyilatkozatát, amely kimondja, hogy minden ember szabadnak születik, azonos méltósággal és egyenlő jogokkal rendelkezik.

Az ENSZ 1950-ben nyilvánította december 10-ét az emberi jogok világnapjává.

A Vakok Világszövetsége (WBU) a világnap alkalmából sajtóközleményében ismét elkötelezi magát a vakok és gyengénlátók másokéval megegyező emberi jogai, teljes körű társadalmi bevonása és szerepvállalása mellett.

A világszerte 253 millió vak és gyengénlátó érdekeit képviselő Vakok Világszövetsége (WBU) 2019. december 10-én, a nemzetközi közösséggel együtt ünnepli az emberi jogok világnapját.

Minden év december 10-én ünneplik az emberi jogok világnapját, megemlékezve arról a napról, amikor az ENSZ közgyűlése 1948. december 10-én elfogadta az Emberi jogok egyetemes nyilatkozatát. Ezen a napon a WBU arra buzdítja tagjait, az emberi jogi aktivistákat, a támogatókat és a politikai döntéshozókat szerte a világon, hogy csatlakozzanak a vakok és gyengénlátók másokkal egyenlő esélyű jogai érdekében folytatott erőfeszítéseikhez, az Emberi jogok egyetemes nyilatkozatában foglaltaknak és a Fogyatékossgal Élők Jogairól Szóló ENSZ Egyezménynek (CRPD) megfelelően, összhangban a Fenntartható Fejlődési Keretrendszer által kitűzött célokkal és egyéb más emberi jogi eszközökkel, mint például a vakok és látáskárosultak és nyomtatott szöveget egyéb okból használni képtelen sze-